

Slovensko predsedstvo EU 2008
Slovenian Presidency of the EU 2008
La Présidence slovène de l'UE 2008

21. 1. 2008

Govor ministra za pravosodje Republike Slovenije prof. dr. Lovra Šturma na Odboru za pravne zadeve (JURI) Evropskega parlamenta

Spoštovani gospod predsednik, spoštovane poslanke in poslanci, dame in gospodje, najprej bi se vam rad zahvalil za priložnost, da vam lahko predstavim prednostne naloge slovenskega predsedovanja Svetu Evropske unije. Ni dolgo tega, odkar smo se z nekaterimi izmed vas srečali v Ljubljani in veseli me, da se spet vidimo.

Povsem običajno je, da ministri, pristojni za zadeve z delovnega področja odbora za pravne zadeve, predstavimo program in prednostne naloge predsedstva. Vendar pa je predstavitev prednostnih nalog za državo Slovenijo, kot prvo izmed članic Evropske unije, ki so se priključile leta 2004, za Vlado Republike Slovenije in tudi zame osebno zgodovinski trenutek.

Slovenija ima priložnost, da kot predsedujoča Svetu Evropske unije prevzame vlogo vodje pri nadaljnji graditvi in razvoju Skupnosti. Zato me navdaja veselje ob prevzemu odgovornosti, ki jo imam kot minister za pravosodje predsedujoče države.

Prvič v zgodovini smo tri države članice oblikovale predsedujoči trio. Pod vodstvom Nemčije in nato Portugalske je do danes uspelo dokončati veliko pomembnih dokumentov, za kar gredo vse čestitke in pohvale tako Nemčiji in Portugalski kakor tudi vam, predstavnikom Evropskega parlamenta, ki ste z odličnim sodelovanjem in strokovnostjo prispevali k izjemnim rezultatom.

Pričakujem, da bo trio tudi slovenskemu predsedstvu pomagal k učinkovitemu in uspešnemu predsedovanju. Sodelovanje bo potrebno, saj je v skupnem programu odprtih še nekaj pomembnih dosjejev, ki jim bo morala Slovenija posvetiti vse svoje moči. Pri tem se veselimo sodelovanja z vašim odborom, ki ima pomembno vlogo pri oblikovanju stališč Evropskega parlamenta o teh vsebinah.

Na tem mestu se vam zahvaljujem za napore pri obravnavah dokumentov in pri pripravi mnenj za spoštovanje načela subsidiarnosti in načela sorazmernosti in za dosledno izbiro pravne podlage. Nekateri člani tega odbora si zelo prizadevate za to, da bi parlament lahko soodločal pri sprejemu uredbe o preživninah. Na ta način se krepi zakonodajna pristojnost Evropskega parlamenta, kar ima po našem prepričanju pozitiven učinek.

Tudi sam se strinjam, da bi bilo dobro, če bi imel Evropski parlament pri sprejemanju akta, ki se neposredno dotika življenja državljanov Evropske unije, to je uredbe o preživninah, odločilnejšo vlogo. Dejstvo je, da so odločitve, sprejete v postopku soodločanja, pogosto hitrejša in kakovostnejša. O sprejemanju uredbe o preživninah bomo v času slovenskega predsedovanja razpravljali z drugimi članicami Sveta.

Vam, kot parlamentarnim varuhom ustanovitvenih pogodb, kakor vas je imenoval moj predhodnik gospod Alberto Costa, polagam na srce, da je predsedstvo odprto za vaše kritike, mnenja in predloge, ki lahko prispevajo k boljšim rezultatom.

Slovensko predsedstvo EU 2008
Slovenian Presidency of the EU 2008
La Présidence slovène de l'UE 2008

Spoštovane dame in gospodje, Slovenija ima na področju pravosodja tri pomembne cilje: prvič, zagotoviti večjo pravno varnost za državljane, drugič, zagotoviti več pravic državljanom in njihovo učinkovito uresničevanje, in tretjič, zagotoviti boljše in učinkovitejše delovanje pravosodnega sistema in boljše praktično sodelovanje pravosodnih organov.

Naši državljani in vsi, ki iščejo priložnosti za uspeh, zahtevajo Evropo kot skupni prostor svobode, varnosti in pravice. Pričakujejo prednosti, ki jih ponuja Evropa brez meja. Takšno Evropo moramo zagotoviti, to je naš glavni politični cilj.

Rdeča nit naših prednostnih nalog na področju pravosodja so akti, ki so neposredno koristni za državljane Evropske unije, saj menimo, da mora Evropska unija olajšati življenje državljanom in razvijati območje svobode, varnosti in pravice.

Pravosodni sistemi v Evropski uniji so vsebinsko in proceduralno precej različni. Državljanom zaradi tega potrebujejo mehanizme, ki bodo omogočili čim učinkovitejše uresničevanje njihovih pravic in čim lažji ter poceni dostop do sodnega varstva v državah članicah.

Eden izmed možnih mehanizmov uresničevanja večje pravne varnosti in pravic državljanov je lahko prav uporaba sodobne informacijsko- komunikacijske tehnologije in njenih storitev. Zaradi svoje politične nevtralnosti, pozitivnega vpliva na gospodarski razvoj in tudi zaradi svoje brezmejnosti je e-pravosodje področje, na katerem je pravosodnemu sistemu Evropske unije mogoče dati najvišjo dodano vrednost glede na trenutno stanje.

Predsedstvo bo podpiralo razvoj storitev, kakor so enotni evropski portal, medsebojno povezovanje registrov (na primer stečajnega registra, sodnega registra, zemljiške knjige), podpiralo bo dokončno uveljavitev sodobnih tehnologij v pravosodni praksi, na primer uporabo videokonferenčnih sistemov in informatizacijo evropskega plačilnega naloga. Predsedstvo bo v okviru e-pravosodja posvetilo posebno pozornost in podporo projektu povezovanja kazenskih evidenc.

V začetku junija 2008 bomo organizirali konferenco na temo uporabe informacijske tehnologije v pravosodju in pravu z naslovom »Mednarodna konferenca e-pravosodje in e-pravo 2008«, na katero vas že danes vljudno vabim.

Posebno pozornost bo Slovenija posvetila napredku na področju civilnega prava, saj gre za vprašanja, ki neposredno vplivajo na življenje državljanov.

Predsedstvo si bo na področju družinskega prava, ki je za Slovenijo prednostno, predvsem glede uredbe o preživninah prizadevalo doseči čim večji napredek. Zavedam se, da je treba izboljšati izvršbo preživninskih terjatev v čezmejnih primerih. Novembra 2007 se je s sprejetjem konvencije o preživninah in protokola o pravu, ki naj se uporablja, uspešno zaključila haaška diplomatska konferenca.

To daje odlično izhodišče za pospešitev dela v času slovenskega predsedovanja. Z odpravo ukrepov za priznavanje in izvrševanje preživninskih odločb iz drugih držav članic bi olajšali življenje državljanom, predvsem otrokom. Na podlagi tako imenovane uredbe Bruselj I

Slovensko predsedstvo EU 2008
Slovenian Presidency of the EU 2008
La Présidence slovène de l'UE 2008

morajo tudi otroci uveljavljati preživninske terjatve na enak način kakor vsako drugo civilno in gospodarsko terjatev.

Upamo, da se bodo države članice strinjale, da bi bilo treba odpraviti vse vmesne ukrepe za izterjavo preživnin za vse preživninske upravičence. To vprašanje bomo že čez nekaj dni obravnavali na neformalnem zasedanju Sveta na Brdu pri Kranju. Prav tako bomo poskušali potrditi politično voljo in sprejeti hitre ukrepe za čimprejšnjo ratifikacijo obeh haaških instrumentov.

Glede uredbe o preživninah bi se želel posebej zahvaliti za zelo dobro delo vašega odbora, saj ste omogočili hiter sprejem mnenja parlamenta. Pri uveljavitvi širokega obsega uporabe uredbe o preživninah je v veliko pomoč mnenje vašega odbora in skupno stališče Evropskega parlamenta. To bo gotovo pozitivno vplivalo na ponovni zagon razprave v Svetu.

Slovensko predsedstvo si bo prizadevalo doseči čim večji napredek glede predloga uredbe Rim III, vendar pa se zavedamo, da gre za politično občutljivo temo, predvsem glede poglavja o pravu, ki se uporablja. Države članice imajo zelo različna stališča in kar nekaj držav članic ima še vedno pridržke o predlogu uredbe. Zato bomo kot predsedujoča država potrebovali močno podporo in pomoč Evropskega parlamenta.

Predsedstvo upa, da bo vaš odbor za pravne zadeve čimprej sprejel mnenje. Prepričan sem, da bodo predlagane spremembe pozitivno vplivale na razpravo v Svetu.

Na področju sodelovanja v civilnih in gospodarskih zadevah se predsedstvo veseli obravnave napovedanega predloga Evropske komisije za spremembo odločbe Sveta o evropski pravosodni mreži v civilnih in gospodarskih zadevah. Zavedamo se, da ciljev, ki smo jih sprva načrtovali na tem področju, ne bomo mogli doseči, vendar bomo kljub temu poskušali tudi z vašo pomočjo doseči čim več.

Predsedstvo se strinja z Evropskim parlamentom, da obstaja potreba po nadaljnjih korakih k večji usklajenosti civilnega prava, kar bo prispevalo k večji pravni varnosti.

V zvezi s pogajanjem o predlogu uredbe Rim I o pravu, ki se uporablja v pogodbenih obligacijskih razmerjih, in o predlogu direktive o nekaterih vidikih mediacije gredo pohvale in čestitke portugalskemu predsedstvu in vašemu odboru. Pri uredbi Rim I vam je tako skupaj uspelo doseči dogovor v prvem branju, pri direktivi o nekaterih vidikih mediacije pa zgodnji dogovor v drugem branju. Slovensko predsedstvo si bo prizadevalo, da bosta oba akta čimprej dokončno sprejeta.

Skupni referenčni okvir je kot projekt razvoja sistema temeljnih načel, pojmov in pravil na področju pogodbenega prava predvsem pripomoček za doseganje boljše zakonodaje. Kot predsedujoča država želimo nadaljevati delo na tem področju, ki mu vaš odbor posveča precej pozornosti.

Današnji sprejem, ki ga organizira Evropski parlament v sodelovanju s slovenskim predsedstvom, je povezan s predstavitvijo osnutka skupnega referenčnega okvira, ki ga je

Slovensko predsedstvo EU 2008
Slovenian Presidency of the EU 2008
La Présidence slovène de l'UE 2008

pripravila mreža akademikov. Rezultatom več let trajajočega projekta je primerno posvetiti posebno pozornost. Pri projektu skupnega referenčnega okvira ima Evropski parlament pomembno vlogo, odraz tega pa je tudi današnja predstavitev.

V pristojnost vašega odbora sodi tudi kazenskopravno varstvo okolja, ki je ena glavnih skrbi Evropske unije. Glede kršitev določb prava varstva okolja s čezmejnimi vplivom predsedstvo meni, da je uspešno zoperstavljanje mogoče le na ravni Skupnosti. Zaradi tega in ker je to slovenska prednostna naloga, si bo na februarškem Svetu za pravosodje in notranje zadeve Slovenija prizadevala doseči splošni pristop k predlogu direktive Evropskega parlamenta in Sveta o kazenskoprnem varstvu okolja in nato sprejeti direktivo v prvem branju v postopku soodločanja z Evropskim parlamentom.

Različni pristopi posameznih držav članic omogočajo kršiteljem okoljske zakonodaje zlorabo predpisov v svojo korist, zato je treba enotno določiti kazniva dejanja in zagotoviti enakovrstno kazenskopravno varstvo za celotno območje Skupnosti. Pričakujemo, da bo Evropski parlament glede tega čim prej sprejel mnenje.

Zato bo cilj naših prizadevanj predvsem en sam: dejansko ustvariti boljše življenje za evropske državljane. Pravne rešitve omogočajo boljše življenje le, če v praksi tudi resnično zaživijo.

Pri doseganju tega cilja je bistveno tudi dobro poznavanje prava Evropske unije. Pri tem je zelo pomembno izobraževanje sodnikov. Na tem mestu se želim zahvaliti gospe Wallis, ki je julija 2007 Ministrstvu za pravosodje Republike Slovenije poslala vprašalnik z naslovom "Vloga nacionalnega sodnika v Evropskem pravosodnem sistemu".

Odziv slovenskih sodnikov je bil zelo dober. Upam, da bo obravnava poročila, ki ga za Evropski parlament v zvezi z vlogo nacionalnega sodnika v Evropskem pravosodnem sistemu pripravlja gospa poročevalka, prispevala k širši zavesti o pomembnosti izobraževanja sodnikov o pravu Evropske unije.

Med predsedovanjem bomo dovršen del našega časa namenili tudi pogledu v prihodnost. Leta 2009 se bo namreč iztekel haaški program iz leta 2004, ki je za pet let celovito začrtal smernice delovanja Unije na področju pravosodja in notranjih zadev. Že zdaj je treba začeti razmišljati, kateri so glavni izzivi, naloge in cilji, ki jih moramo izpolniti pri zagotavljanju prostora svobode, varnosti in pravice po izteku haaškega programa. Med predsedovanjem bomo tej temi namenili pozornost na neformalnem zasedanju Sveta ministrov in na več poznejših sestankih.

Dame in gospodje, poskušal sem jedrnato predstaviti prednostne naloge slovenskega predsedstva, za uresničitev katerih je bistvena tudi vaša podpora. Zavedam se strokovne in politične teže odločitev, ki jih sprejema ta odbor, zato upam na uspešno in plodno sodelovanje z vami.